PATRIJZEN
IN HET RIVIERENLAND

2026

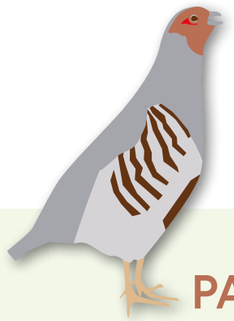
Foto: Arnout de Mooij

Collectief Rivierenland
agrarisch natuurbeheer

De patrijs is een kenmerkende soort voor het agrarisch cultuurlandschap. Deze akkervogel blijft het hele jaar in hetzelfde gebied. De leefomgeving moet divers zijn, dekking, nestgelegenheid en voedsel bieden. Door vermindering van geschikt leefgebied is ook de patrijs in aantallen achteruitgegaan. Door middel van agrarisch natuurbeheer proberen we het leefgebied te behouden en herstellen. Gedurende het seizoen gaan vrijwilligers de gebieden in om de patrijzen te tellen.

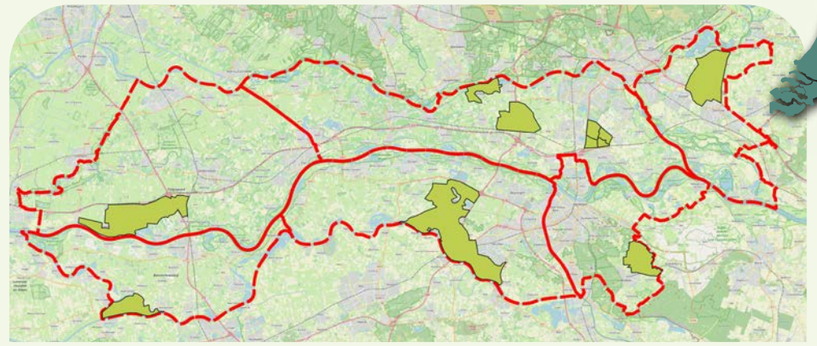
Foto: Ted Fronik

2026

PATRIJZENFOCUSGEBIEDEN RIVIERENLAND

Binnen het werkgebied van Collectief Rivierenland liggen 8 patrijzenfocusgebieden. Dit zijn gebieden waar patrijzen voorkomen en waar we met behulp van agrarisch natuurbeheer de patrijs ondersteunen.

DE PATRIJS ONTMOETEN

WAAR EN WANNEER KOMT U DE PATRIJS TEGEN?

FEBRUARI-APRIL
PAARVORMING
Vanaf februari vallen de groepen patrijzen uit elkaar en gaan de mannetjes op zoek naar een eigen leefgebied en een vrouwtje. In deze periode roepen de mannetjes veel om hun territorium te verdedigen.

MEI-AUGUSTUS
HET BROEDSEIZOEN
Patrijzen bouwen tussen april en juli een nest op een goed verscholen plek op de grond. Na het uitkomen van de eieren (wel 12-18 stuks) gaat het hele gezin op zoek naar voedsel. Patrijzen zoeken vooral in ochtend- en avondschemering naar voedsel. Noodzakelijk is dat kuikens veel insecten kunnen eten. Overdag houden ze zich schuil in de begroeiing om uit het zicht te blijven van roofvogels.

SEPTEMBER
GEZINNEN
In september ziet u ze niet, want dan zitten ze overdag verborgen in de begroeiing. Na de oogst is de kans groter dat u de patrijzengezinnen kunt spotten.

OKTOBER-JANUARI
VORMING VAN KLUCHTEN
In deze periode leven de patrijzen in groepsverband: de klucht. Een klucht bestaat uit één of meer ouderparen met jongen. Volwassen patrijzen leven hoofdzakelijk van zaden en groene plantendelen. Vooral in de winter met een laagje sneeuw is de kans het grootst een klucht te zien voedsel verzamelen.

SAMEN VOOR DE PATRIJS

Foto: Hermen Vreugdenhil

AGRARIËRS

Binnen de gebieden waar levensvatbare populaties patrijzen voorkomen, kan beheer afgesloten worden. Zo zaaien agrariërs met zorg akkerranden in met diverse soorten granen en kruiden en worden er keverbanken en wintervoedselakkers aangelegd. Ook wordt er tijdens het broedseizoen goed opgelet op tijdens het maaien. Zo wordt er voor een optimaal leefgebied gezorgd voor de patrijs.

PATRIJZENTELLERS

97 patrijzentellers zijn actief in het hele gebied. Alle kerngebieden zijn opgesplitst in verschillende telgebieden. In elk gebied is een vrijwilligerscoördinator die sturing geeft aan de patrijzentellers. In het voorjaar tellen zij in meerdere rondes de aanwezige patrijzen in de gebieden. Hierbij bepalen zij onder andere de aanwezigheid van een roepend mannetje die zijn territorium beschermd. In de winter zitten de tellers ook niet stil; dan worden de kluchten geteld.

COLLECTIEF EN ANV'S

De gebiedscoördinator van het collectief en de lokale ANV houden contact met de boeren en de patrijzentellers. De gebiedscoördinator staat in nauw contact met de vrijwilligerscoördinator. De vergoeding die de boeren ontvangen voor het patrijzenbeheer loopt via het collectief.

Akkerrand van Gijs van Geffen links en rechts knip- en scheerheg. Foto: Lisanne de Wit

VERLOOP VAN DE TELPERIODE

In het voorjaar (half februari t/m april) zijn in alle focusgebieden drie telrondes uitgevoerd om in beeld te krijgen waar de patrijzen zitten. Per telronde worden twee soorten tellingen gedaan. Overdag vindt een telling plaats op zicht. Met een verrekijker of telescoop wordt gezocht naar patrijzen. In de avond (schemer) wordt gebruik gemaakt van een speaker met het geluid van een patrijs. Een patrijs in de omgeving zal met zijn roep reageren om te laten weten dat het territorium al bezet is. In de winterperiode wordt in sommige gebieden ook geteld om de grootte van de patrijzenfamilies (kluchten) te bepalen.

Foto: Hermen Vreugdenhil

GETALLEN

86
territoria werden er gevonden in de patrijzenfocusgebieden. Deze worden bepaald aan de hand van tellingen van vrijwilligers.

8
focusgebieden liggen binnen het werkgebied van Collectief Rivierenland. Dit zijn de beste gebieden waar nog behoorlijke aantallen patrijzen voorkomen en het huidige landschap en grondgebruik kansen biedt voor de toekomst.

355ha
aan patrijzenbeheer is er te vinden in de focusgebieden. Hieronder vallen o.a. akkerranden, bloemenblokken, struweelhagen en keverbanken.

97
patrijzentellers hebben in 75 telgebieden geteld in het Rivierengebied.

INTERVIEW

Siebe Klomp

Vrijwilligerscoördinator Duivense Broek

Siebe Klomp

Kun je jezelf even voorstellen?
Mijn naam is Siebe Klomp. Ik ben geboren en getogen in Bemmel en werk als docent op het ROC Nijmegen. Daar geef ik les aan MBO niveau 1, vooral in het vak rekenen. Daarnaast ben ik mentor. Veel van mijn studenten komen niet uit Nederland, en ik vind het mooi dat ik hen kan helpen hun weg te vinden in het dagelijks leven. Op tijd komen, pet afzetten, maar ook even vragen hoe het weekend was: dat sociale contact is ook heel belangrijk.

> Als ik één ding mocht veranderen? Dan kies ik zonder twijfel voor een BAM-pakket in Bemmel. Dat zou echt verschil maken.

Wat is jouw favoriete vogel?
Oeh, dat is een lastige vraag. Heel veel vogels zijn prachtig, maar als ik moet kiezen ga ik voor de patrijs. Wat is er zo leuk aan? Het geluid is makkelijk te herkennen en de Latijnse naam – Perdix perdix – blijft goed hangen. Voor mij is de patrijs belangrijk omdat het een echte indicatorsoort is: gaat het goed met de patrijs, dan gaat het vaak ook beter met het landbouwgebied.

Waarom vrijwilligerswerk voor de patrijs?
Ik zocht een leuke, nieuwe uitdaging en werd benaderd door drie organisaties: Collectief Rivierenland, Stichting Landschapsbeheer Gelderland (SLG) en Lingewaard Natuurlijk. Ik had net de cursus natuurgids afgerond en deed al BMP tellingen in Gendt. Het vrijwilligerswerk begon uit pure passie, maar groeide uit tot iets groters. Door vanaf het begin mee te kijken, kunnen we soms ook echt bijdragen aan betere omstandigheden in het leefgebied. Bemmel is nu wel een focusgebied, maar op sommige plekken verandert het landschap snel door nieuwbouw. Dat motiveert om juist nu actief te blijven. Tijdens het gesprek kijken we veel om ons heen. Een steenuil roept vanaf een boerderij, en even verderop laat een boomvalk zich horen. Super mooi!

Zijn er focusgebieden waar het goed gaat? Hoe gaat het met de patrijs in Bemmel?
Ik kom bijna nooit ergens anders. Het eerste waar ik aan denk… focus je niet op het focusgebied. Probeer zoveel mogelijk corridors te maken. Wellicht dat ze zich dan beter kunnen verplaatsen. Ik heb een groep mensen bij elkaar gebracht en steeds meer contactgegevens gedeeld en verzameld, zodat we goed met elkaar in verbinding blijven. In Bemmel gaat het goed. We zijn in 2021 begonnen met tellen en de aantallen zijn sindsdien stabiel. Het zou natuurlijk mooi zijn als de populatie groeit.

Waar zijn de hotspots in Bemmel?
De belangrijkste plekken zijn het Karbrugsche Veld en de Nieuwslag. Dat is precies het focusgebied.

Hoe is de vrijwilligersgroep in Bemmel ontstaan?
De groep ontstond omdat er, mede ingegeven door jouw voorgangster Corine, behoefte was aan tellers. Ik zat bij Lingewaard Natuurlijk - een enthousiaste club met een natuurtuin, excursies en het dijkmagazijn. Zo kwamen er steeds meer mensen bij en groeide het uit tot een vaste groep.

Hoe kijk je naar de patrijs in Bemmel?
Ik zie helaas ook gebieden verdwijnen. We zouden het beste kunnen stoppen met nieuwbouw. Tussen Ressen en Bemmel komt veel nieuwbouw, waardoor groene corridors verdwijnen. Het zou waardevol zijn om een communicatiegroep te vormen waarin bewoners, boeren en organisaties plannen kunnen bespreken en waar nodig aanpassen.

Als jij iets zou veranderen, wat is dan het eerste wat je wil veranderen?
Er zijn verschillende subsidiepotjes, maar die zijn niet altijd blijvend. Soms verdwijnt een akkerrand na drie jaar weer. Voor patrijzen zijn vaste, brede randen belangrijk: een rand van 6 meter biedt veel meer dekking dan een rand van 3 meter. In een smalle rand kan een vos de patrijs nog makkelijk vinden. In een rand van 6 meter is dat al veel moeilijker. Als ik één ding mocht veranderen? Dan kies ik zonder twijfel voor een BAM-pakket in Bemmel. Dat zou echt verschil maken.

Wat is een belangrijke eigenschap om te hebben als patrijzen vrijwilliger?
Je moet tegen koude vingers kunnen, een scherp oog hebben en een goed gehoor hebben. En je moet het gezellig vinden om samen de natuur in te gaan. Een biertje na afloop hoort er soms ook bij.

Wil je nog wat zeggen?
We zouden allemaal wat vaker de natuur in moeten gaan. Tijdens het tellen komen we van alles tegen: een nestje van een graspieper, een bruine kiekendief, zelfs een paapje. De natuur is gewoon prachtig. Ga er vaker op uit en geniet van wat je ziet!

Wil je nog wat kwijt aan het collectief?
Het ANLb helpt ons echt vooruit. Het nieuwe BAM-pakket biedt veel kansen, met meer insecten en vogels die erop afkomen. Blijf daarmee alsjeblieft doorgaan! Daarnaast zou het mooi zijn als we van elke boerderij een telefoonnummer hebben. Zo krijg je de communicatie op orde. Goede communicatie zorgt voor vertrouwen, en vanuit vertrouwen kun je weer nieuwe dingen opbouwen.

8 FOCUSGEBIEDEN

BATENBURG E.O.

25 territoria van de patrijs geteld

Uit de eerste waarnemingen van de tellers in het focusgebied Wijchen blijkt dat het geen makkelijk jaar was voor de patrijs. Er worden lokaal nog wel patrijzen gezien, maar ten opzichte van vorig jaar zijn er 2 territoria minder geteld.
Een mogelijke reden hiervoor is dat er de afgelopen jaren minder wordt bijgevoerd door anderen. Het blijft echter moeilijk om één duidelijke oorzaak aan te wijzen. Ook het maaibeheer van dijken en bermen kan invloed hebben op de leefomgeving van de patrijs.
Er is gelukkig ook positief nieuws. In juli en augustus zijn relatief veel paartjes met jongen gezien, waaronder nesten met bijna vliegvlugge jongen. Dat geeft vertrouwen voor de toekomst. Om de patrijzenstand verder te verbeteren, en daarmee ook andere soorten die hetzelfde leefgebied gebruiken, liggen er kansen in een natuurvriendelijker maaibeheer door gemeenten, waterschappen en particuliere grondeigenaren.

DUIVENSE BROEK

7 territoria van de patrijs geteld

Foto: Hermen Vreugdenhil

Het patrijzengebied kreeg het flink voor zijn kiezen met een erg nat voorjaar en een hele droge zomer. Toch lieten de patrijzen zich niet kisten: ondanks het extreme weer zijn er gelukkig weer patrijzen gezien!
Het grootste lichtpuntje was het nieuwe BAM-perceel (Biodivers Akker Mozaïek). Dit perceel werd dit jaar voor het eerst afgesloten en leverde meteen resultaat op. Het veranderde snel in een gebied vol insecten, wat een enorme boost gaf aan het beschikbare voedsel.
Het succes gaat door. Eind augustus en begin september fungeert het BAM-perceel als een magneet voor passerende vogels. Vooral paapjes landen er regelmatig om gebruik te maken van deze voedselrijke oase. Het is een prachtig voorbeeld dat laat zien dat

gericht beheer echt het verschil maakt!

GROESBEEK

6 territoria van de patrijs geteld

Patrijzencursus Groesbeek

In het focusgebied Groesbeek worden de patrijzentellingen uitgevoerd door vrijwilligers van de Buitengewone Akkervogelwerkgroep Groesbeek (BAG). In 2025 startte de BAG het project Samen voor de Groesbeekse Patrijs. In september organiseerden zij een goed bezochte bijeenkomst om het project af te trappen. Daarna is het project verder uitgebreid. Om de vele nieuwe tellers goed voor te bereiden, organiseerde de BAG samen met Jacco Vrijlandt van VALA eind 2025 en begin 2026 twee cursussen over het tellen van patrijzen. Beide bijeenkomsten trokken veel deelnemers.
De BAG zet zich actief in voor een beter leefgebied voor de patrijs. Daarom is het positief dat Vereniging Nederlands Cultuurlandschap (VNC) drie kilometer haag en vier hectare kruidenrijke akkerrand kan aanleggen bij landeigenaren in het gebied.
Het aandeel ANLb beheer in het focusgebied is nu nog laag. Collectief Rivierenland werkt eraan om landeigenaren een beheersvergoeding (ANLb) te laten ontvangen voor de nieuwe hagen, akkerranden en andere landschapselementen die door VNC worden aangelegd. Ook zijn er afspraken gemaakt met beheerders van boerenlandpaden. Zo wordt voorkomen dat bermen waar patrijzen graag broeden te vroeg worden gemaaid. Door deze gezamenlijke inspanningen verwachten we dat de patrijzenpopulatie in Groesbeek de komende jaren stabiel blijft of zelfs groeit.

RANDWIJK

2 territoria van de patrijs geteld

De vrijwilligers maken deel uit van de weidevogelwerkgroep Overbetuwe. De Randwijkse Waard is ook een aantrekkelijk gebied voor weidevogels, en een aantal vrijwilligers zet zich zowel in voor weidevogelbescherming als voor het tellen van patrijzen.
Afgelopen najaar is in de uiterwaard, met financiële steun van ANV Lingestreek, de inzet van vrijwilligers en de medewerking van een agrariër, een heining geplaatst rond een rij knotbomen. Door dit gebied niet te maaien ontstaat er een strook ruigte waar patrijzen schuilgelegenheid en dekking kunnen vinden.
Het is mooi om te zien wat samenwerking kan opleveren. Dankzij de gezamenlijke inzet van ANV, vrijwilligers en boeren wordt het leefgebied van de patrijs stap voor stap verbeterd!

INTERVIEW

Lisanne de Wit

Gebiedscoördinator vertelt over haar eerste seizoen in patrijzenfocusgebieden Herwijnen en Nederhemert-Zuid.

Telgebied Nederhemert.
Foto: Arnout de Mooij

Lisanne de Wit is sinds september 2025 gebiedscoördinator in het werkgebied van ANV de Capreton en een deel van VANL-TCW. Thuis heeft ze een laagstam perenboomgaard die ze toepasselijk Peren & Patrijzen noemt. "Deze boomgaard hebben we speciaal ingericht voor de patrijs en andere soorten die daarvan profiteren. Ze vinden er voedsel en beschutting, en bij de buren kunnen ze lekker een stofbadje nemen. Vorig jaar liepen er twaalf kuikens rond. Dit jaar lijkt het erop dat er geen kuikens zijn. We zien wel een paartje, maar kuikens hebben we nog niet gezien."

Lisanne werkt veel aan het verbeteren van het leefgebied van patrijzen in de boomgaard. "Ik vind het superleuk dat ik me bij Collectief Rivierenland op een veel grotere schaal kan inzetten voor het leefgebied van de patrijs."

Een groot deel van haar eerste jaar bij Collectief Rivierenland stond in het teken van de uitbreiding van het ANLb. "In kennismakingsgesprekken met agrariërs in de focusgebieden Herwijnen en Nederhemert Zuid, en op andere plekken waar patrijzen voorkomen, bleek dat er best veel interesse was in beheer. Daardoor heb ik met verschillende boeren beheer kunnen afsluiten en realiseren: wintervoedselakkers, keverbanken, BAM-akkers en bloemblokken. Ook buiten het ANLb worden regelmatig plantacties voor hagen georganiseerd, vaak samen met de ANV's."

Huidige en oude tellers
Foto Lisanne de Wit

Lisanne merkt dat bloemblokken en akkerranden op kleigrond soms extra aandacht nodig hebben. "Het is soms lastig om de kwaliteit van deze percelen goed te houden. Daarom heb ik me dit jaar onder andere beziggehouden met beheermonitoring. Zo krijgen we beter inzicht in de kwaliteit van het beheer en kunnen we, wanneer nodig, samen met de boer of landeigenaar een verbeterplan maken."

In de Bommelerwaard, waar het focusgebied Nederhemert Zuid ligt, verzorgt natuurvereniging De Natuurwacht de tellingen. Samen met ANV de Capreton organiseren zij startavonden voor patrijzen en weidevogelvrijwilligers om de onderlinge communicatie en het delen van waarnemingen te versterken.
Lisanne ziet dat het contact tussen vrijwilligers en boeren goed is. "Ik kreeg eens dezelfde foto van patrijzen doorgestuurd van zowel een boer als een vrijwilliger. Ze bleken de waarneming al met elkaar gedeeld te hebben. Mooi om te zien dat het contact tussen boeren en vrijwilligers daar echt leeft."

> In kennismakingsgesprekken met agrariërs in gebieden waar patrijzen voorkomen, bleek dat er best veel interesse was in beheer.

Ook in Herwijnen wordt enthousiast geteld door de patrijzen vrijwilligers. "Ik heb dit eerste jaar ook meegeteld in Herwijnen en heb echt enorme waardering voor de tellers, zowel voor de huidige vrijwilligers als voor de oud-tellers die zich jarenlang hebben ingezet."

Het contact tussen boeren en vrijwilligers verloopt ook goed in Herwijnen. "Ik kreeg telefoontjes van boeren die patrijzen op het erf hadden. Vrijwilligers en boeren hadden die waarnemingen ook al met elkaar gedeeld. Ik heb dit seizoen echt gemerkt dat bescherming van de patrijs in agrarisch gebied vooral mensenwerk is."

Dat patrijzen zich niet alleen aan de geschetste grenzen van het focusgebied houden blijkt uit een recente waarneming net buiten Herwijnen. "We kregen bericht dat er op het naastgelegen industrieterrein patrijzen met ongeveer vijftien jongen waren gezien. Dat zijn de mooie video's!"

Voor de toekomst van de focusgebieden ziet Lisanne veel kansen. "In 2026 zijn er bij Collectief Rivierenland nieuwe ANLb pakketten toegevoegd. Denk aan graslandranden met uitgesteld maaien om broedgelegenheid te verbeteren, en pakketten zoals stoppelland en vogelgraan om wintervoedsel te stimuleren. Daarnaast zie ik dat erven ook hele geschikte plekken zijn voor beplanting voor patrijzen. Zeker in de open graslandgebieden die weidevogels nodig hebben, bieden erven goede beschutting voor de patrijs."

Sanne en Lisanne patrijzen aan het tellen

HETEREN ZUID

7 territoria van de patrijs geteld

In dit gebied leven patrijzen en weidevogels naast elkaar. Gebiedscoördinator Corine Weiman werkt, samen met patrijscoördinator Hans Swarts, aan het verbeteren van de leefomgeving voor de patrijs aan de randen van het gebied. Dat is soms een uitdaging, omdat patrijzen andere behoeften hebben dan weidevogels. Stap voor stap lukt het om geschikte plekken te creëren.
In het voorjaar zijn patrijzen goed zichtbaar op de nog onbewerkte akkers. Later in het seizoen wordt het moeilijker om ze te zien, omdat ze zich tussen de hogere vegetatie verschuilen. Door gericht beheer en samenwerking ontstaat er steeds meer ruimte voor de patrijs. Zo groeit het gebied langzaam uit tot een plek waar beide vogelsoorten zich thuis kunnen voelen.

BEMMEL

15 territoria van de patrijs geteld

Gebiedscoördinator Leonie Geurts blikt terug.
Daar zit je dan aan de eetkamertafel, terugkijkend op het afgelopen jaar. En wat voor jaar was het: in Bemmel was het een uitstekend patrijzenjaar!
Samen met boeren en vrijwilligers werken we hard aan een landschap dat past bij de patrijs. Ik ben ontzettend blij dat het ANLb steeds meer bekendheid krijgt, al moeten veel boeren in de regio dit beheer nog ontdekken. Voor mijzelf blijft het ook spannend; ik moet het gebied én veel boeren nog goed leren kennen.
Een echte uitschieter dit jaar was de gedrevenheid van de patrijzenvrijwilligers. Dit zijn geen gewone tellers, maar ervaren BMP tellers. Elke vogel die vloog of zong, werd zorgvuldig en deskundig genoteerd.
Ik had graag een keer meegelopen, maar dat bewaar ik voor volgend jaar. Met zo'n betrokken en kundig team kijken we vol vertrouwen vooruit!

Foto:
Hermen Vreugdenhil

HERWIJNEN

9 territoria van de patrijs geteld

In Herwijnen wordt met veel enthousiasme geteld door de patrijzenvrijwilligers. Jaar na jaar zetten zij zich in om een goed beeld te krijgen van de patrijzenstand in het gebied. Hun inzet laat zien hoe waardevol lokale kennis en betrokkenheid zijn voor het agrarisch natuurbeheer. Dat patrijzen zich niet altijd aan de grenzen van het focusgebied houden, blijkt uit een recente waarneming net buiten Herwijnen. Op een nabijgelegen industrieterrein werden patrijzen gezien met maar liefst vijftien kuikens. Deze onverwachte vondst laat zien hoe flexibel de soort is en hoe belangrijk het is om ook buiten de vaste telroutes alert te blijven. Het contact tussen vrijwilligers en boeren is uitstekend. Zij wisselen informatie snel uit, waardoor waarnemingen goed worden opgevolgd en beheermaatregelen beter kunnen worden afgestemd. Deze samenwerking komt de patrijzen duidelijk ten goede en versterkt het draagvlak in het gebied.
In totaal zijn er dit jaar 9 territoria geteld. Dat geeft ons een duidelijk beeld van de populatie en helpt om het beheer verder te verbeteren. Nu betreft het nog een kleine populatie patrijzen maar we hopen dit de komende jaren te vergroten.

NEDERHEMERT

15 territoria van de patrijs geteld

Vrijwilliger Arnout de Mooij deelt zijn ervaringen.
Woensdagavond 25 februari, een uur voor zonsondergang. Voor het zesde jaar op rij ga ik op pad om patrijzen te tellen in de Maasuiterwaard ten zuiden van Nederhemert. Begin januari zagen we hier nog een klucht patrijzen bibberen in de sneeuw. Na een paar koude weken voelt het vanavond eindelijk alsof het voorjaar eraan komt. Ik ben benieuwd: zal het beste patrijzengebied van de Bommelerwaard zijn reputatie opnieuw waarmaken? De route loopt recht langs akker- en weidepercelen. Al bij de eerste akker is het raak. Twee patrijzen schieten tokkelend vanuit de rand het veld in zodra ze ons zien. We noteren meteen 'broedcode 3', een paartje in broedgebied. Even later horen we het herkenbare geluid van een baltsend haantje. Wat verderop liggen twee kruidenstroken, een beheermaatregel die in de winter veel voedsel bood aan verschillende akkervogels. Het laatste zaadje is inmiddels wel gepikt, maar patrijzen vinden er nog steeds dekking tussen de plantenresten. Wanneer we dezelfde route teruglopen, is het al flink aan het schemeren. De patrijzen zijn moeilijk te zien, maar hun raspende roep geeft de avond een bijzondere sfeer. Een halve eeuw geleden was dit zo'n beetje overal in het buitengebied te horen; nu is het zeldzaam. Maar niet bij Nederhemert. Vanavond deden we maar liefst twaalf waarnemingen. Later in het seizoen neemt dat altijd wat af, maar met negen territoria op twee vierkante kilometer was dit het beste seizoen tot nu toe.

Startbijeenkomst
Nederhemert
Foto: Ton van Balken

INTERVIEW

Gijs van Geffen

Deelnemer

Gijs van Geffen
Bluebird Flowerfarms

Gijs van Geffen runt samen met zijn familie kwekerij Bluebird Flowerfarms. Op het bedrijf telen ze verschillende sierplanten, zoals hortensia's, pioenrozen, sneeuwbes en sneeuwbal voor sierboeketten. Deze bloemen worden in de juiste seizoenen gesneden en gaan daarna naar de veiling, waar bloemisten ze kunnen kopen. Vooral de hortensia's zijn bijzonder: in de loop van het jaar verkleuren ze naar verschillende tinten.

Dit zijn planten waarop ook plagen kunnen voorkomen, zoals luis of spint. Gijs grijpt dan niet meteen in, maar laat de bestrijding zoveel mogelijk over aan de natuurlijke vijanden die op de kwekerij aanwezig zijn. Denk aan gaasvliegen, langpootvliegen, lieveheersbeestjes, sluipwespen en roofkevers. Soms is dat spannend, omdat het even duurt voordat de populatie groot genoeg is om de plaag te onderdrukken. Inmiddels, na een aantal jaren, leven er veel verschillende roofinsecten op het bedrijf.

> Wij zijn gangbaar, maar werken actief aan een zo biologisch mogelijke teeltwijze.

De kwekerij is een gangbaar bedrijf, maar werkt actief aan een zo biologisch mogelijke teeltwijze. Ze nemen maatregelen die bijdragen aan een gezond en weerbaar ecosysteem. Op en rond de kwekerij zitten steenuiltjes en regelmatig worden patrijzen gezien. Dit jaar zagen ze zelfs een koppel met kuikens, al was het lastig te bepalen of het om patrijzen of fazanten ging.

In 2025 hebben ze een akkerrand ingezaaid en twee knip- en scheerheggen aangeplant. In deze heggen staan diverse inheemse soorten zoals hondsroos, egelantier, gelderse roos en veldesdoorn. Gijs heeft de jonge planten direct kort teruggeknipt, zodat ze laag boven de grond gaan vertakken. Zo ontstaat een dichte haag waarin vogels straks veilig kunnen nestelen, omdat roofdieren moeilijk bij de nesten kunnen komen. Wie weet dat de patrijzen er in de toekomst ook onder gaan broeden!

De akkerrand biedt voordelen voor zowel insecten als patrijzen. De verschillende bloemen zorgen voor voedsel en doordat de rand in de winter blijft staan, biedt hij beschutting. In het mengsel zitten ook granen, waardoor patrijzen en andere akkervogels in de winter voldoende voedsel kunnen vinden in de akkerrand.
De naam zegt het al: agrarisch natuur- en landschapsbeheer. Dit wordt grotendeels uitgevoerd door agrarische bedrijven maar ook door particulieren en andere organisaties. Bluebird Flowerfarms is één van de ongeveer 750 deelnemers aan het ANLb in het Rivierenland.

WAT IS COLLECTIEF RIVIERENLAND?

Collectief Rivierenland is een coöperatie die zich in het Gelderse Rivierengebied inzet voor agrarisch natuur- en landschapsbeheer. Als collectief zetten we ons in voor behoud en ontwikkeling van het karakteristieke landschap van het rivierengebied, mét de flora en fauna die daarbij hoort.

Dat doen we via twee sporen. Door de uitvoer van diverse projecten op het gebied van (agrarisch) natuur-, landschap- of waterbeheer. En als agrarisch collectief voeren we, samen met onze 750 leden, de subsidieregeling Agrarisch Natuur en Landschapsbeheer (ANLb) uit. We werken hierbij nauw samen met vrijwilligers, burgers, boeren en de zes agrarische natuurverenigingen in het rivierengebied.

Onze kracht is de samenwerking met de agrarische natuurverenigingen:

Collectief Rivierenland agrarisch natuurbeheer

COLLECTIEF RIVIERENLAND
Van Heemstraweg 2B
6653 KB Deest
info@collectiefrivierenland.nl
www.collectiefrivierenland.nl

COLOFON
Uitgave van Collectief Rivierenland

TEKST Collectief Rivierenland
FOTOGRAFIE Collectief Rivierenland
VORMGEVING Studio Anker, Tiel

Collectief Rivierenland
agrarisch natuurbeheer

info@collectiefrivierenland.nl
www.collectiefrivierenland.nl

Foto: Hermen Vreugdenhil